

OPONENTSKÝ POSUDEK

pro jmenovací řízení doc. PhDr. Milana Ferenčíka, PhD., profesorem oboru habilitačního řízení a inauguračního řízení Cudzie jazyky a kultúry.

Posudek jsem vypracovala na základě řádného pověřovacího dekretu schváleného děkankou filozofické fakulty Prešovské univerzity v Prešově, prof. PhDr. Beátou Balogovou, PhD. ze dne 30.1. 2020. Prohlašuji, že před vypracováním oponentského posudku jsem se podrobně seznámila se všemi podklady a dokumenty požadovanými k tomuto řízení a při svých hodnotících postojích jsem vycházela z kvantitativních a kvalitativních zjištění, která mi tyto podklady poskytly.

Na řadě míst v posudku však připojuji i své vlastní poznatky, které jsem získala na základě dlouhodobé spolupráce s prešovskou anglistikou ještě od dob, kdy v 90. letech působil na bývalé Katedře anglistiky a amerikanistiky FF UPJŠ v Prešově prof. PhDr. Aleš Svoboda, CSc. Podílela jsem se tak na řadě doktorských i habilitačních řízení iniciovaných zmíněnou katedrou, buď jako členka komise nebo oponentka (včetně dizertační práce dnešního docenta Milana Ferenčíka z roku 1999, *On some pragmatic, sociolinguistic and psycholinguistic aspects of the dialogue and polylogue in radio phone-in talk shows*). Již tenkrát zaujal komisi dokonalou obeznameností s danou tematikou, věcnou argumentací v diskusi, ale i vědeckou pokorou, s jakou přijímal připomínky oponentů. Od té doby jsem se s doc. Ferenčíkem setkávala na řadě konferencí doma i v zahraničí, kam vždycky přicházel s novou tematikou, kladl si nové výzvy, které pak realizoval v řadě vědecko-výzkumných i pedagogických projektů. Měla jsem možnost sledovat i jeho vědecko-badatelský záměr o jazykové zdvořilosti v mediálním diskurzu, kam přizval jako spolupracovníci i členku naší olomoucké anglistiky, S. Válkovou, PhD.

Dodnes řada anglistů, kteří se zabývají analýzou diskurzu, využívá s jeho laskavým svolením jeho vlastnoručně transkribovaný korpus rozhlasových talk shows. Postupem času se doc. PhDr. Milan Ferenčík, PhD. vypracoval v uznávaného lingvistu a metodika výuky cizích jazyků, respektovaného na odborných fórech domácích i zahraničních, důstojně reprezentuje své pracoviště v oborových komisích a grémiích doma i v zahraničí. Zmíním se nyní podrobněji o jednotlivých aspektech jeho vědecko-pedagogického působení.

Vědecko-pedagogické působení

Komplexní vědecko-pedagogické působení zde pracovně odděluji s vědomím, že je sice vzájemně propojeno, ale existuje řada odborníků, kteří nedovedou dobře učit a řada metodiků, kteří nesplňují požadavky odborných standardů. O to více vynikne zjištění, že u doc. Ferenčíka jde o vzácné a vyrovnané propojení obojího, což bych ráda dokumentovala následujícími údaji.

a. Pedagogická činnost

Z přehledu dosavadní pedagogické činnosti vyplývá, že doc. PhDr. M. Ferenčík, PhD. získal před vstupem na akademickou půdu cennou pedagogickou zkušenost z výuky na různých typech škol – od základní školy (1985), přes Vojenské gymnázium (1985-86), Obchodní akademii (1986-1990) – až po působení na univerzitě, které začalo v roce 1990 na tehdejší *Katedře anglistiky a amerikanistiky* a od roku 2012-dosud na navazujícím *Institutu anglistiky a amerikanistiky FF PU v Prešově*. Zde pedagogicky působil formou přednášek, seminářů i

praktických jazykových cvičení, které tematicky pokrývaly většinu tradičně uznávaných jazykových plánů.

V současné době, s přihlédnutím k programům nabízeným *Inštitútom anglistiky a amerikanistiky*, působí ve dvou programech magisterského stupně a jednom programu doktorandském. V těchto modulárních programech zajišťuje výuku *stylistiky, současného anglického jazyka, pragmatiky, sociolingvistiky*, spolu s inovativními předměty jako jsou *global Englishes, geosemiotika a zdvořilostní teorie*. V doktorandském programu *Anglický jazyk a anglofónne kultúry* zajišťuje výuku *Metodológia vedeckého výskumu a Kapitoly zo sociopragmatiky*.

Seznamy vedených diplomových prací i vedených dizertačních prací, stejně tak jako počty ukončených doktorandů a doktorandů současných svědčí o tom, že jeho pedagogické působení je všestranné, úspěšné a účinné. Za vše mluví i seznam významných studentů, kteří působí na řadě vysokoškolských pracovišť v oblasti výuky, překladatelství, státní administrativě, diplomacii, žurnalistice i masmédiích.

Inaugurant je garantem studijního programu *Anglický jazyk a anglofónne kultúry* pro bakalářský stupeň FF PU a spolugarantem téhož programu pro stupeň magisterský a doktorandský FF UP v Prešově. Je členem oborové komise doktorandského studia programu *Anglický jazyk a anglofónne kultúry* (FF UP v Prešově), *Všeobecná lingvistika* (FF UP v Prešově) a *Anglistika* (FF UK v Nitre). Kromě toho, jak vyplývá z předložených dokumentů pro inaugurační řízení, je členem 6 odborných grémií.

Závěr o pedagogickém působení: docent Milan Ferencík je zkušeným a všestranným vysokoškolským pedagogem, systematicky zdokonaluje své dovednosti (viz reference o jeho metodologických aktivitách na konferencích zaměřených na cizojazyčnou výuku), je náročný na pracovitost svěřených studentů, ale dovede je i empaticky povzbudit (viz úspěšnost jeho doktorandů). Způsobem výuky si získává u studentů přirozenou autoritu a u kolegů přirozený respekt. V pedagogické oblasti reprezentuje dobré jméno ústavu anglistiky a amerikanistiky – a tím i filozofické fakulty PU. K tomu přispívají i jeho inovátorské příspěvky k elektronickému vzdělávání (viz *Vyučovanie anglickej morfolgie v blended-learningovém prostredí* z r. 2013)

b. Vědecko-výzkumná a expertizní činnost

Z monografických prací i ostatních vědeckých studií publikovaných doma i v zahraničí vyplývá jednak tematická rozmanitost, která svědčí o dokonalé a všestranné znalosti oboru vlastního i schopnosti integrovat poznatky oborů spřízněných (sociolingvistika, psycholingvistika, pragmalingvistika) – a to vše inovovat o výzvy dané mj. existencí nových informačních technologií a prací s jazykovými korpusy. Jeho studie, z nichž řadu znám z vlastní četby, jsou psány transparentně, mají logickou strukturu, jasně formulované cíle a metodologický návod, jak využít získané poznatky v konkrétní jazykové praxi. Dokonalé znalosti oboru *obecná lingvistika* mu umožňují nalézat řadu zobecnění a propojovat tak jazykově obecné se specifikou angličtiny a slovenštiny.

O úspěšnosti jeho odborných studií svědčí i řada citací a referenčních odkazů k jeho poznatkům a taxonomiím, a to jak v kontextu domácím, tak i mezinárodním. Počtem publikací i počtem citací překračuje doc. Ferencík výrazně požadavky stanovené FF PU jako minimální kritéria. V tematické rozmanitosti, o které jsem se dříve zmínila, se dá vyčlenit několik tematických okruhů, ke kterým se vrací a sleduje je z několika úhlů pohledu. Patří mezi ně masmédia, ne/zdvořilost, globalizace angličtiny, gramatika jazyka novin a jako jeden

z mála analytiků diskurzu s předstihem vydal publikaci *English Grammar in Discourse* (2013), jejíž tematika se dostává do popředí zájmu lingvistů až v poslední době.

Z přehledu výzkumných prací vyplývá, že doc. Ferenčík byl vedoucím řešitelem 3 projektů KEGA, 1 projektu VEGA a 5x řešitelem. Dvakrát získal jako vedoucí řešitel certifikát excelentnosti za splnění plánovaných cílů. Kvalitu a vědeckou úroveň inauguranta prokazuje i jeho podíl na výchově mladé generace lingvistů. Doc. Ferenčík má 3 doktorandy s ukončeným studiem a dva současné.

Oceněním vědecko-výzkumné činnosti jsou vyžádané přednášky doma i v zahraničí, děkovné listy děkana FF PU za nadprůměrné výsledky v oblasti vědeckovýzkumné a publikační činnosti, za publikování v karentovaném časopise; cena rektora z roku 2018 za oblast humanitní vědy – jazykověda a vědy o literatuře. Jeho příspěvek v časopise *Journal of Pragmatics* z r. 2018 byl oceněn cenou Neal Norrick Special Issue Award.

Uvedený výčet dokumentuje, že doc. Ferenčík je uznávanou vědeckou a pedagogickou osobností, výrazně se podílí na výchově mladé generace pedagogů a expertů, získal svými výsledky uznání v domácím i mezinárodním kontextu, a výrazně tak přispívá k rozvoji vědního oboru, v rámci kterého se uchází o udělení profesury. Z požadované dokumentace vyplývá, že inaugurant v mnoha položkách překračuje scientometrická kritéria kladená na udělení vědecko-pedagogického titulu profesor.

Závěr

Odporúčam, aby menovanému doc. PhDr. Milanovi Ferenčíkovi, PhD. po úspešnom inauguračnom konaní a po splnení všetkých vysokoškolskou legislatívou predpísaných podmienok, bol udelený akademický titul profesor v odbore habilitačného konania a inauguračného konania *Cudzie jazyky a kultúry*.

V Olomouci dne 1. 3. 2020

Prof. PhDr. Jarmila Tárnyiková, CSc.
Emeritní profesorka FF UP v Olomouci